

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

1. LIČNI PODACI

a. IME I PREZIME

Marjana Đorđić

b. ADRESA

c. TELEFON

d. E-MAIL ADRESA

makidjordj22@yahoo.com

e. ZVANJE

Diplomirani psiholog

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JU Ekonomski fakultet, Bijeljina
b. Adresa:	Račanska 96, 76 300 Bijeljina
c. Telefon:	055 250 439
d. Posao koji obavljate:	Nastavnik predmeta poslovna komunikacija
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	Uzrast od 16-19 godina (drugi i treći razred)
f. Godine staža:	U nastavi-godinu dana

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

„Vjerujem i sve mi se čini moguće!!!“

Ovo je rečenica sa kojom krećem u svaku novu radnu avanturu. Ovome UČIM i moje velike, a opet male ljude, jer vjera u sopstvene mogućnosti, sposobnosti, vještine, osobine itd. može da otvoriti put ka neistraženom. Nastojim da svaki moj učenik otkriva i njeguje svoje unutrašnje dijete kroz kreativan rad i igru. To je ono što nas oplemjenjuje i razvija svijest o POŠTOVANJU i UVAŽAVANJU sebe i drugog. Kreativnost, inovativnost i potrebu da budu drugačiji, kao i želju da idu putem koji nije utaban je nešto što najviše cijenim kod svojih učenika. Mi kao pedagoški radnici trebamo i moramo im pružiti priliku, imati vjeru u njih, pokazati im pravi put, biti im oslonac i svjetlo koje će upaliti kada im bude potrebno i dobićemo i više nego što očekujemo.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

NASLOV/NAZIV:	Nauči, primijeni naučeno i opet nauči!!!
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	<p>U JU Ekonomski Fakultet, Bijeljina, zaposlena sam kao nastavnik poslovne komunikacije. Nastavnik sam koji vodi sekciju iz pomenutog predmeta i koordinira radom Savjeta učenika. Dakle, realizujem rad sa mladim ljudima tokom nastavnog procesa, ali i kroz vannastavne aktivnosti.</p> <p>Tokom rada na poslovima stručnog saradnika i poslovima nastavnika shvatila sam da je svako dijete darovito na sebi svojstven način, da tu darovitost treba prepoznati i onda mu omogućiti da je izrazi onako kako ono najbolje zna i umije.</p> <p>Kreativnost se ispoljava na najrazličitije načine i ne postoji oblast života u kojoj se ona ne može primjeniti. Teme koje se obrađuju na redovnim časovima nastojim povezati sa temama na vannastavnim aktivnostima gdje im pristupamo na potpuno drugačiji način, kreativno i kroz razvijanje kritičkog mišljenja svih učesnika. Naše teme se obrađuju kroz muziku, ples, glumu, istraživanja, dizajn, promociju rada sekcije itd.</p> <p>Dakle, učenici usvojena znanja treba da primijene u novim situacijama, gdje će drugima pružiti nova saznanja, ali i sebi stvoriti priliku za ponovno učenje. Aktivnosti na koje smo zaista ponosni jeste istraživanje koje smo realizovali na temu Nasilje u partnerskim adolescentskim vezama koje je bilo naše polazište i nakon koga su uslijedile pripremne aktivnosti, organizacija i samo izvođenje performansa na temu „Kad ljubav boli!“.</p>
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Kategorija 4-predmetni nastavnici/ce u srednjim školama

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

Škola je jedna od institucija koja se otvoreno bori protiv sve češće pojave vršnjačkog nasilja. Postoji ogroman razlog za brigu zbog količine nasilja kojoj su mlade osobe izložene. Vršnjačko nasilje se može ispoljavati na više načina, a jedan od tih načina je kroz nasilje u partnerskim adolescentskim vezama koje predstavlja ogroman društveni problem i pitanje javnog zdravlja. Adolescencija je period života između djetinjstva i odraslog doba koja obuhvata biloško, psihološko i socijalno sazrijevanje. Razdoblje razvoja u kojem se stupa u prve emocionalne i seksualne veze, ali i period u kojem se usvajaju predstave o ljubavi (koje kao takve, slobodno se može reći, ostaju za cijeli život). Doživljaj ili ideja kako bi emotivna veza trebala da izgleda započinje mnogo prije nego što se upuste u romantične ljubavne odnose. Posmatranjem i

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

odrastanjem u primarnoj porodici mlada osoba uči o ljubavi, kao i o ponašanju u ljubavnim odnosima. Nasilje u adolescentskim vezama je učestalo i obostrano i teško je odrediti koje oblike nasilja češće primjenjuju djevojke a koje mladići, pošto danas i djevojke uzimaju sve veće učešće kako u fizičkom tako i u psihološkom nasilju.

Dosadašnja praksa u našoj školi bila je da se o temi nasilja govori kroz radionice ili časove odjeljenske zajednice gdje se djeci kroz školske planove i programe „nameće“ razgovor o ovoj temi, a svjesni smo da sve što je nametnuto i ne daje željene rezultate. Takođe, pojedini nastavnici smatraju da nemaju dovoljno kapaciteta da o ovoj temi razgovaraju na adekvatan način i način koji učenicima neće biti „smoran, dosadan, ustaljen itd.“

CILJ I ŽELJENI ISHODI (*sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići*)

Cilj realizovane prakse je sljedeći: Unaprijediti i ojačati svijest mlađih primjenom novog inovativnog načina pristupanja temi nasilja baziranog na obezbeđenju preduslova za izražavanje slobode mišljenja i kreiranja individualnih načina pristupa izučavanju iste kao i rada na onim segmentima u kojima mlađi i svi zainteresovani nemaju dovoljno razvijenu svijest.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)

Kako bi se postigli ciljevi navedene prakse realizovane su sljedeće aktivnosti:

Aktivnost br. 1- Priprema i realizovanje Istraživanja na temu Nasilje u partnerskim adolescentskim vezama

Analizom dostupne literature na temu nasilja u partnerskim adolescentskim vezama prikupili smo neophodan materijal, isplanirali i realizovali psihološko istraživanje. Istraživanje je tokom marta i aprila tekuće godine realizovao mentor primjenom *Upitnika o prisutnosti nasilja u adolescentskim vezama* (prilog01).

Cilj istraživanja bio je: Utvrditi da li mlađi imaju iskustva u partnerskim vezama i kakav je kvalitet partnerskih adolescentskih veza?; da li mlađi imaju iskustvo nasilja u partnerskim vezama?; na koji način percipiraju oblike (elemente) nasilja?; koji su to najčešći oblici nasilja u njihovim vezama ukoliko nasilje postoji?; na koji način se mlađi informišu po pitanju partnerskog nasilja?; postoje li razlike u iskustvu i percepciji nasilja u odnosu na školu koju pohađaju?

Podaci koji su obrađeni i na kojima se bazira istraživanje su prikupljeni i dobijeni od ukupno 283 ispitanika, uzrasta od 16-19 godina u tri škole na teritoriji grada Bijeljina, JU Gimnaziji „Filip Višnjić“ i dvije stručne škole JU Ekonomski škola i JU Tehnička škola „Mihajlo Pupin“. Veliki doprinos tokom prikupljanja podataka dali su stručni saradnici (psiholozi) iz navedenih škola.

Podaci su obrađeni statistički i dobijeni su sljedeći rezultati: Od ukupnog broja ispitanih mlađih njih 74,1 % imalo je iskustvo u partnerskim vezama i te veze su trajale od nekoliko do šest mjeseci; mlađi se najčešće po pitanju partnerskog nasilja informišu od porodice/rođaka, prijatelja, putem interneta i medija; kao najčešća iskustva nasilja u partnerskim vezama mlađih su: ljubomora, kontrola i ograničavanje kretanja; ne postoji statistički značajna razlika u doživljenom iskustvu i percepciji nasilja u odnosu na školu u koju učenici idu.

Aktivnost br. 2- Samostalan istraživački rad učenika i izrada informativnog materijala

Dok je trajala realizacija prve aktivnosti na časovima poslovne komunikacije zainteresovani učenici su takođe samostalno analizirali dostupnu literaturu na zadatu temu i svoj rad predstavili kroz prezentaciju na časovima namijenjenim izlaganju učeničkih radova (prezentacija- nastavna jedinica koja se izučava na časovima poslovne komunikacije). Tom prilikom učenici su na osnovu dostupnog materijala dizajnirali i izradili informativni plakat Nasilje u partnerskim adolescentskim vezama (prilog02). Kako bi se što veći broj učenika informisao o navedenoj temi i uspešnom radu učenika na zadatu temu informativni plakat je postavljen na vidno mjesto u prostorijama škole.

Aktivnost br. 3- Priprema i realizovanje performansa na temu „Kad ljubav boli!“

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

Po završetku prikupljanja i obrade podataka, te analiziranja dobijenih rezultata cilj je bio informisanje učenika škole i drugih zainteresovanih o realizovanom istraživanju. Kako bi se to postiglo na časovima sekcije iz poslovne komunikacije učenici su u saradnji sa mentorom pripremili **performans** (nastavna jedinica koja se izučava na časovima poslovne komunikacije) pod nazivom *Kad ljubav boli?* koji je prvi put izведен tokom projekat sedmice u prostorijama JU Ekonomski Škole u junu školske 2017/2018. godine (prilog03 i prilog04-video).

Performans se sastojao od:

- plesne tačke

Kako bi što vjernije prikazali jednu mlada osobu koja trpi nasilje (psihičko i fizičko), njenu borbu i nemogućnost da otvoreno govori o onome kroz šta prolazi učenici su sami aranžirali muzičku podlogu i uz nju, uz pomoć mentora, osmislili plesne korake. Ovaj segment prikazan je u uvodnom dijelu performansa.

- dramskog dijela

Tokom pripremnih aktivnosti mentor je učenike upoznao o rezultatima istraživanja. Učenici su bili pozvani da se uključe u diskusiju i otvoreno govore o ovoj temi. Mentor je tom prilikom bilježio izjave učenika, primjere koje su davali i iskustva, lična, ali i iskustva drugih. Na osnovu tog materijala nastao je tekst dramskog komada koji je sastavni dio performansa. Tokom proba koje su realizovane u pripremnom periodu tekst je uobličen od strane učenika i u potpunosti prilagođen za izvođenje (prilog05).

- predstavljanje rezultata istraživanja

Na kraju performansa mentor je prisutnima predstavio rezultate istraživanja (teorijski dio, metodologiju istraživanja, te dobijene rezultate), a publici se obratila učenica sa određenim prijedlozima za svoje vršnjake koji poznaju nekoga ko trpi nasilje u vezi ili su i sami već u nasilnoj vezi.

Prisutni učenici, profesori i rukovodstvo škole, podržali su rad učenika i mentora i nakon izvođenja performansa dali dosta konstruktivnih prijedloga- izvođenje performansa podići na viši nivo i omogućiti da ga vide budući učenici JU Ekonomski Škole u školskoj 2018/2019. godini, zainteresovani roditelji učenika naše škole, ali i predstavnici medija, grada, oni koji rade sa mladima ali i svi drugi zainteresovani za ovu temu.

Aktivnost br. 4- Promovisanje istraživačkog rada, kreativnosti i inovativnosti pristupanja odabranoj temi u saradnji sa stručnjacima

Škola u saradnji sa drugim javnim institucijama nastoji da vodi kontinuiranu brigu o svojim učenicima u svim segmentima njegovog vaspitanja i obrazovanja. Multisektorsko uključivanje svih odgovornih u sistemu i davanje doprinosa iz svog domena djelovanja doprinosi kvalitetnom vaspitanju, te formalnom i neformalnom obrazovanju svakog djeteta.

Udruženje „Porodični krug“ u Bijeljini već četvrti put organizuje Evropsku noć istraživača. Ove godine ona se realizovala pod sloganom „Let's STEAM!!!-„Stvarajmo prilike“ i održana je 28.09.2018. godine. Cilj manifestacije je povećanje svijesti o istraživanju i inovacijama u BiH, podrška istraživačima i promocija dostignuća lokalnih naučnika, inovatora itd. Iskustvo praktičnog rada se veoma ohrabruje u Evropskoj noći istraživača tako da se organizacije podstiču da pripreme radionice na različite teme. JU Ekonomski Škola je ove godine uzela učešće na Evropskoj noći istraživača upravo u okviru radioničarskog rada, pripremila je i realizovala radionicu sa temom „*Kad ljubav boli?*“- nasilje u partnerskim adolescentskim vezama (prilog06).

Radionica je imala za cilj informisanje prisutnih o rezultatima sprovedenog istraživanja, razvijanje kritičkog mišljenja mlađih o temi, te podizanje svijesti svih prisutnih o važnosti otvorenog i zajedničkog djelovanja na pomenutu temu.

Učenici koji od ove školske 2018/2019. godine pohađaju sekciju iz poslovne komunikacije uključujući i sekciju filozofije i sociologije (uključili smo i saradnju sa drugim sekcijama škole) ovog puta pripremili su radionicu koju su vodili sa svojim mentorima u formi performansa koji je bio osnova razgovora prisutnih za okruglim stolom.

Priprema Radionice

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

U saradnji sa svojim mentorima učenici su pripremili informativni materijal (informativni plakat), materijal za uređenje štanda (isječke iz novina na temu koju obrađujemo) i prostora u kom će se izvesti radionica tokom noći istraživača (rezultate istraživanja koji su štampani na A4 papiru i karakteristične rečenice vezane za temu), plesnu tačku (muziku i korake) te dramski dio koji će biti sastavni dio performansa (upitanju je materijal sa projekat sedmice koji je korigovan i prilagođen za ovu vrstu izlaganja), kao i propratni materijal- lista učesnika i evaluacijski listić. Mentor su u dogovoru sa učenicima napravili listu učesnika koji će biti pozvani da uzmu učešće tokom otvorenog razgovara na temu nasilja u partnerskim adolescentskim vezama. Razgovor sa stručnjacima će biti vođen za okruglim stolom tokom trajanja radionice (prilog07, prilog08, prilog09).

Uređenje prostora, informisanje prisutnih o radu sekcije i radionici koja Će biti realizovana

Prije početka aktivnosti učenici su pripremili prostor za izvođenje radionice, a potom su na štandu posjetioce informisali o terminu i temi radionice putem informativnog materijala- plakat, materijal sa temom, vremenom i kratkom porukom o temi (prilog10, prilog11, prilog12, prilog13, prilog14, prilog15).

Realizovanje radionice u saradnji sa stručnjacima

U saradnji sa predstavnicima škole, profesorima, predstavnicima grada (oni koji rade sa mladima), ljekarom, predstavnikom medija, roditeljima, psihologima, specijalnim pedagogom i uglednim profesorom grada Bijeljina učenici JU Ekonomski Škola su sa svojim mentorima izveli radionicu pod nazivom Kad ljubav boli? (prilog16, prilog17, prilog18, prilog19, prilog20).

Performans je bio taj koji je vodio cijelokupan tok radionice.

Na samom početku nakon obraćanja mentora izvedena je plesna tačka (prilog21) čije je izvođenje imalo za cilj prikazivanje mlađih osoba koje trpe i fizičko i psihičko nasilje i nemogućnost da o tome govore. Dramski tekst izvođen je u segmentima, a nakon svakog segmenta jedan od učenika postavljanjem pitanja podstiče publiku da otvoreno diskutuje o onome što je izvedeno. Svaki segment diskusije traje do deset minuta (prilog22). Dakle, tokom trajanja radionice izvodi se performans koji započinje obraćanjem mentora, slijedi plesna tačka, te smjenjivanje dramskih komada i diskusije učesnika.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrnjepiti?)

Ono što smo izveli tokom projekat sedmice podržano je od strane učenika škole, profesora i rukovodstva i nakon toga dati su konstruktivni prijedlozi (izvođenje performansa budućim učenicima JU Ekonomski Škola, roditeljima i svim zainteresovanim) za dalji rad i planiranje nekih budućih aktivnosti (promovisanje u široj zajednici i putem medija). S tim u vezi uslijedila je promocija prakse u široj društvenoj zajednici (Evropska noć istraživača) u saradnji sa stručnjacima.

Analiza evaluacijskih listića koje su prisutni popunjivali nakon završetka radionice na Evropskoj noći istraživača pokazuje da su učenici uspjeli da prenesu željenu poruku, da je prisutnima radionica bila korisna, da je imala inovativan pristup i da je podstakla prisutne da razmišljaju o temama koje bi se obrađivale na nekim budućim radionicama a u uskoj vezi su sa temom radionice. Prisutni su izjavili da bi voljeli prisustvovati radionicama na temu nasilne komunikacije, odnos među polovima uopšte, predrasude i stereotipi, odnos roditelj-dijete, pojedinac i društveno okruženje, porodični odnosi, Šta je to zapravo ljubav? itd.

U planu je promovisanje rada sekcije na temu nasilja u partnerskim adolescentskim vezama putem medija (lokalna radio i TV stanica) i putem interneta (Školski sajt).

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE